

в 1819 году.— СПб., 1867; *Шпет Г. Г.* Очерк развития русск. философии // *Шпет Г. Г. Соч.*— М., 1989; *Ткачук М.* Київ. академічна філософія ХІХ — поч. ХХ ст.: методологічні проблеми дослідження.— К., 2000.

М. Ткачук

СКВОРЦОВ Костянтин Іванович (1821—12/24.10.1876) — богослов, історик філософії. Син *І. М. Скворцова*. Народився в Києві. Після закінчення КДА (1845) бакалавр каф. німецької мови, з 1857 р. — каф. патрології. Екстраординарний (1862) і ординарний професор (1866). Доктор богослов'я. Помер у Києві. Похований у родинному склепі в церкві Щекавицького цвинтаря.

До наукового доробку С. належать праці з історії християнської філософії та біблеїстики. Творчість С. не була предметом спеціального наукового дослідження.

Твори С.: О евангелиях апокрифических // ТКДА.— 1861.— №12; О книгах Сивилл // Там само.— 1862.— №7; Святой апостол Варнава // Там само.— 1862.— №9; О творениях, приписываемых св. Дионисию Ареопагиту // Там само.— 1863.— №8, 12; Трактат Тертуллиана о молитве Господней // Там само.— 1865.— №3; Ориген // Там само.— 1865.— №7; Трактат Тертуллиана о зрелищах // Там само.— 1865.— №7; Учение Григория Нисского о достоинстве природы человеческой // Там само.— 1865.— №10; Св. Иустин Философ // Там само.— 1866.— №1; Философия Тертуллиана // Там само.— 1866.— №5; Св. Киприан во время моровой язвы // Там само.— 1866.— №8; Философия Климента Александрийского // Там само.— 1866.— №9; Минуция Феликса “Октавий” // Там само.— 1866.— №11; Христианский философ Татиан // Там само.— 1867.— №4; Филос. учение Теофила Антиохийского // Там само.— 1867.— №11; Исследование вопроса об авторе сочинений, известных под именем Дионисия Ареопагита.— К., 1871; Блаж. Августин как психолог.— К., 1870; Философия Отцов и Учителей церкви. Период апологетов.— К., 1868; Когда было написано послание Варнавы? // ТКДА.— 1873.— №8; Patrologische Untersuchungen. Über Ursprung der problematischen Schriften der Apostolischen väter.— Leipzig, 1875; Жизнь Иисуса Христа по Евангелиям и народным преданиям.— К., 1876.

Про нього див.: Константин Иванович Скворцов (Некролог) // Киевские епархиальные ведомости.— 1876.— №19 (отд. II); Константин Иванович Скворцов (Некролог) // ТКДА.— 1876.— №11; *Терновский Ф.* Русская и иностранная библиогр.— К., 1885 (перелік праць С.); *Ткачук М. Л.* Київ. академічна фі-

лософія ХІХ — поч. ХХ ст.: методологічні проблеми дослідження.— К., 2000; *Головащенко С. І.* Київ. духовно-академічна традиція ХІХ — поч. ХХ ст. в історії вітчизняного біблієзнавства // Наукові записки НаУКМА.— Т. 19. Філософія та релігієзнавство.— К., 2001.

М. Ткачук

СКВОРЦОВ Микола Єфремович (13/25.10.1836 — 28.03/09.04.1902) — історик філософії, перекладач. Народився в Москві в родині священника. Навчався у Моск. духовному Спасо-Андроніївському повітовому училищі (1846—50), Моск. духовній семінарії (1850—56) і на історико-філол. ф-ті Моск. ун-ту (1856—60), після закінчення якого був залишений при каф. філософії для підготовки до професорського звання. В 1862—1865 рр. викладав рос. та лат. мови у середніх навчальних закладах Москви, грецьку мову — в Моск. ун-ті. 1865 р. відряджений за кордон для стажування з філос. наук і завершення магістерської дисертації. В 1868 р. здобув ступінь магістра філософії (у Моск. ун-ті) і посаду приват-доцента каф. філософії київ. Ун-ту Св. Володимира, де, крім історії філософії, викладав також грецьку словесність. Після чергового закордонного наукового відрядження (1870) — доцент каф. грецької словесності (1871). У грудні 1871 р. захистив докторську дисертацію з філософії (в С.-Петербурзькому ун-ті) і був призначений директором 2-ої Харківської гімназії (1872). 1874 р. заснував харківське відділення Тов-ва класичної філології і педагогіки, яке очолював упродовж трьох років. У 1882—92 рр. — директор Історико-філол. ін-ту кн. Безбородка в Ніжині.

Науковий доробок С. містить рос. переклади творів Платона та Арістотеля, супроводжені історико-філос. коментарем.

Твори С.: Политика Аристотеля [пер. с греческого с прим. и исследованиями].— М., 1865; Рец. на кн. “Plato and the other companions of Socrates” by George Grote // ЖМНП.— 1866.— №8; Протагор, диалог Платона // Там само.— 1866.— №9; Лит-ра и наука // Там само.— 1866.— №10; Естествознание и философия // Там само.— 1866.— №12; Менон. Диалог Платона. Греч. текст с прим., предисловием и ана-

Костянтин
Скворцов